



Yeni doğan çocuğunuzun görünümü, tipik bir erkek çocuğunki ya da tipik bir kız çocuğunki gibi değilse ...  
İlk günler

**Çocuğunuz, tipik bir erkek ya da kız çocuğundakinden farklı üreme organlarıyla dünyaya geldiyse ve bunun nedenleri tıbbi açıdan tetkik edilmekteyse, böyle bir durumla karşı karşıya kalan tek ebeveynin kendiniz olduğunuzu düşünüyor olabilirsiniz.**

**Oysa yalnız değilsiniz.**

**Almanya’da her yıl yüzden fazla aile, sizin şu anda karşı karşıya bulunduğunuz durumu yaşıyor.**

**Elinizdeki bu broşür, aynı durumla karşı karşıya bulunan ebeveynler ile uzman hekimlerin işbirliği sonucu hazırlandı. Çocuğunuzun dünyaya gelmesinden sonraki ilk günlerde, sizin ve çocuğunuzun yeni yaşama iyi bir başlangıç yapabilmesi için yol göstermek amacını taşıyor.**

## Görünümü, tipik bir erkek ya da kız çocuğununki gibi değilse, yeni doğan çocuğunuzdaki cinsel gelişimin bir bütün halinde incelenmesi yararlı olacaktır.

Çocuğunuzun anne karnındaki gelişimi sırasında muhtemelen, tıp dilinde tümüne birden Cinsel Gelişim Kusurları/ Farklılıkları (İngilizcesi Disorders/Differences of Sex Development, kısaltılmış şekliyle DSD) adı verilen sapmalardan bir tanesi ortaya çıkmış olmalıdır.

Çocuğun anne karnındaki cinsel gelişimi, karmaşık bir süreçtir. Yeni doğan bir bebeğin cinsiyeti, farklı bedensel göstergelere bakılarak belirlenir.

Bebeğin cinsiyetinin belirlenmesinde önem taşıyan başlıca bedensel göstergeler şunlardır:

- Dış cinsel organlarının görünümü
- İç üreme organlarının gelişmişlik durumu
- Hormonlar ve bunların çocuğunuzun bedeni üzerindeki etkisi
- Kalıtsal malzeme, yani genler

Genelde bu belirtilerin tamamı birbirleriyle uyum içerisindedir ve cinsiyetin belirlenmesinde herhangi bir kuşkuya yer olmaz.

Bir çocuğun cinsiyeti konusunda herhangi bir kuşku varsa, cinsel gelişime ilişkin bu farklı belirtilerin tamamı bir arada değerlendirilmek zorundadır.

Böyle bir durumda konunun uzmanı hekimler ve sizinle benzer durumda olan ebeveynler ile yakın bir işbirliği içerisine girmenizi öneririz. Böyle bir işbirliği, çocuğunuzun şimdiye kadarki gelişimini anlamanız ve bilimin günümüzde ulaştığı olanaklar sayesinde sağlıklı ve mutlu bir çocuk yetiştirmenizin nasıl mümkün olacağını öğrenmeniz açısından en iyi yoldur.

## Cinsel gelişim kusurları nasıl oluşur?

Cinsel gelişim karmaşık bir süreçtir ve birbirinden çok farklı seyirler gösterebilir. Bir bebeğin anne karnındaki gelişimini, farklı gelişim yollarından oluşan bir ağ olarak canlandırabiliriz zihnimizde.

Bu ağ oluşturulan gelişim yollarından bazıları tıkanık ya da gelişimin hangi yolu alacağını tarif eden yön tabelaları hatalıysa, bebeğin cinsel gelişimi beklenenden farklı bir seyir izleyecektir.

Cinsel gelişim kusurlarına, ya da başka bir ifadeyle bir DSD'ye yol açan nedenlerin en sık rastlananları „Adrenogenital Sendrom“ (kısaca AGS) adı verilen hormon bozukluğu, cinsel hormonlara ilişkin başkaca bozukluklar, gonadlardaki (yani cinsel hormon üreten organlardaki) gelişme kusurları ve çocuğun cinsiyet kromozomlarındaki sapmalardır.

Çocuğunuz hakkında daha fazla bilgi sahibi olabilmek ve cinsel gelişim kusurunun çocuğunuz üzerinde şimdiye kadarki ve gelecekteki etkisini kestirebilmek için, buna yol açan nedenleri bilmeniz, hekimlerin diliyle „taniyi“ öğrenmeniz son derece önemlidir.

Bu husus, özellikle çocuğunuzun hangi cinsiyetle, yani kız çocuğu olarak mı yoksa erkek çocuğu olarak mı büyüyeceği bağlamında karar vermek için önemlidir. Gerçekten çok önemli bir konu olmakla birlikte, çocuğunuzun sağlıklı olup olmadığı, nasıl bir tıbbi bakıma ihtiyaç duyduğu, sizin ve çocuğunuzun kendinizi nasıl hissettiğiniz gibi hususlar bu aşamada daha önde gelir çoğunlukla.

Çocuğunuzun kız çocuğu olarak mı yoksa erkek çocuğu olarak yetiştirileceği konusunda karar verebilmek ve uzun vadede sağlıklı ve mutlu olabilmesini sağlamak için, cinsel gelişiminde ne gibi faktörlerin etkili olduğunu bilmeniz çok önemlidir.



## Şimdi hangi adımlar atılacak?

Tanı konma süreci, bir dizi farklı adım ve tetkiklerden oluşur. Bunlar için bir ekip oluşturulmasına ve zamana ihtiyaç vardır.

Cinsel gelişim kusuru olan çocuklara en iyi tıbbi desteği, farklı alanların uzmanlarından oluşan bir ekip verebilir. Böyle bir ekibin çekirdeğini, çocuk endokrinolojisi (hormonlar), üroloji/jinekoloji (böbrekler, idrar kesesi, üreme organları) ve cerrahi konusunda uzman hekimler ile yine bu alanda uzmanlaşmış psikologlar oluşturur. Bu ekip, („akran danışmanlığı“, „öz yardım grupları“ gibi destek etkinlikler sağlama amacıyla) kendisinde de cinsel gelişim kusuru bulunan kişiler ve bunların aileleri ile ilişki kurmanızı da sağlayacaktır.

Bu ekipte ayrıca, uzman hasta bakıcılar, genetik bilimcileri, neonatologlar (yenidoğan sağlığı alanında uzman hekimler) ve laboratuvar hekimleri de yer alabilir.

Doğumu gerçekleştiren sorumlu hekim ve ebeler, çocuğunuza yukarıda sözü edilen türde bir tanı koyabilmek için gerekli uzmanlığa sahip değillerdir genelde. Buna rağmen doğumun yapıldığı klinikteki yerel ekip, çocuğunuzun sağlık durumunu değerlendirip, gerekli ilk tetkiklerin yapılmasını sağlayacak durumdadır (bu konuyla ilgili olarak sonraki sayfalarda yer alan „Normal olarak hangi tetkikler yapılmalı“ başlıklı bölüme bakınız). Daha ayrıntılı tetkiklerin yapılmasına ise, farklı uzmanlardan oluşan ekip karar verir. Bu tetkikler için çoğu kez, büyük hastahanelerin bünyesindeki uzmanlık merkezlerine başvurulması gerekir.

Kan değerleri, ultrasonografi ve genetik test gibi tüm gerekli tetkikler yapıp sonuçlar alındıktan sonra, uzman ekip tarafından sizinle birlikte bir durum tespiti yapılacaktır. Bu görüşme sırasında, uzman ekibin sizi eksiksiz olarak aydınlatmasına özen gösterin. Uzman ekip, bundan sonra izlenecek yol haritası konusunda önerilerini de sunacaktır. Ebeveyn olarak bütün bu süreç içerisinde merkezi bir rol düşüyorsunuz! Kendinizi zaman baskısı altında hissetmeyin ve kimsenin sizi başından savmasına izin vermeyin, aksine sizin için önemli olduğuna inandığınız tüm soruları dile getirin.

Çocuğunuzun erkek çocuğu olarak mı yoksa kız çocuğu olarak mı yetiştirilmesinin daha uygun olacağı yönünde bir tavsiyede bulunup bulunulamayacağı da, bu aşamada gündeme gelecektir. Bu soruya bir yanıt bulmak her zaman kolay olmaz. Aceleci davranmayın, doğru kararı bulabilmek için kendinize ve uzmanlardan oluşan ekibe gerekli zamanı tanıyın. Sonuçta, çocuğunuzun cinsiyeti konusunu şimdilik kaydıyla açık bırakmak şeklinde de bir karar oluşturabilirsiniz.

Nüfus dairesine bildirim formunu nasıl doldurmanız gerektiğini sorun etmeyin kendinize. Almanya'da dünyaya gelen her çocuğun bir hafta içerisinde ilgili nüfus dairesine bildirilmesi gerekir. Ancak, doğum belgesi üzerinde cinsiyet hanesini boş bırakmak da mümkündür. Uzman ekip, bu konuda da size önerilerde bulunabilir.

*Kimse bir aileden, bu kadar çok bilginin tamamını bir anda kavramasını ve özümsemesini bekleyemez. Bu aşamada, ihtiyaç duyduğunuz bilgileri tekrar tekrar talep etmeniz, aklınıza gelen tüm soruları sormanız ve gerekirse bu bilgilerin tarafınıza tekrar tekrar defalarca verilmesi çok önemlidir. Hem anne, hem de baba için aynı şekilde çok önemli olan bir başka konu da, çocuğunuzla birlikte mümkün olduğu kadar uzun vakit geçirmenizdir. Doğum sonrasında dinlenebilmek, bebeğinizi emzirmeye ya da beslemeye alışmak, onu yıkamayı öğrenebilmek ve hepsinden önemlisi uyku açığınızı kapatabilmek için bu süreye ihtiyacınız olacaktır.*



## Alışılmadık durumlar karşısında bir psikolog ailelere yardımcı olabilir.

Psikolog, uzman ekibin en önemli üyelerinden birisidir. Size ulaşan bilgileri psikolog ile birlikte gözden geçirip değerlendirebilir, onun yardımıyla genel bir kanı edinebilirsiniz. Farklı tetkiklerin sonuçları ve bunlarla ilgili olarak yürütülen tıbbi tartışmaların, en azından başlangıçta sizi oldukça „etkileyeceğini“ unutmayın.

Psikolog, örneğin doğumun nüfus dairesine bildirilmesi, çocuğunuza konulan tanı hakkında çevrenizdeki insanlarla nasıl konuşabileceğiniz ve hepsinden önemlisi çocuğunuzun özel durumu hakkında ileride onunla nasıl konuşabileceğiniz gibi „nazik“ ve „zor“ konularda da kısa ve uzun vadede destek olacaktır size.

Çocuğunuzun nasıl bir tıbbi desteğe gerek duyacağı ve onu nasıl büyüteceğiniz gibi kararlarda, yalnızca biyolojik ve bedensel hususların değil, onun ruh sağlığının da gözetilmesi şarttır. Bunun yanısıra, cinsel gelişim konusundaki güncel bilimsel ilerlemeler izlenmeli ve kendilerinde de cinsel gelişim kusuru olan kişilerin deneyim ve bilgi birikimlerinden de yararlanılmalıdır.

Ne yazık ki her klinikte cinsel gelişim kusurları konusunda deneyimli uzman ve psikologlar bulmak mümkün olmaz. Oysa hem kendinizin hem de çocuğunuzun içerisinde bulunduğu ruhsal durumu değerlendirip irdelemeniz, bu aşamada çok önemlidir! İhtiyaç duyduğunuz yardımı alabilmek için ısrarcı olun, gerekirse başka ekiplerde görevli psikologlara ya da kendi güvendiğiniz herhangi bir psikologa başvurun. Daha önce aynı şeyleri yaşamış ve tecrübe kazanmış ebeveynlerin desteğinden de yararlanmaya çalışın.



## Genellikle hangi tetkiklerin yapılmasına gerek duyulur?

Hekimler ilk etapta çocuğunuzun muayene edecek ve ailenizin geçmişi hakkında sizden bilgi almaya çalışacaklardır.

Daha sonra bir kan testinin yardımıyla, çocuğunuzun kromozom yapısı belirlenecektir. „Karyotip“ adı verilen kromozom özellikleri, hekimlerin çocuğunuzun gelişiminin arka planını anlamasını sağlayacaktır. Karyotip buna ek olarak, başka hangi tetkiklerin yapılmasında yarar olduğu hakkında da ipuçları verecektir. Karyotip testinin ilk sonuçları genellikle 48 saat içerisinde alınmış olur.

Çoğu kez, bebeğinizin kanındaki tuz oranının doğumdan sonraki ilk günlerde düzenli olarak izlenmesi gerekecektir. Hekimler bunun yanısıra, böbreküstü bezinin ve cinsel hormon üreten organların (gonadların) işlevlerini yerine getirip getirmediğini anlamak için kan ve idrardaki hormon değerlerini ölçeceklerdir.

Ultrasonografi tetkikleri ile iç üreme organlarını (örneğin döl yatağını) görüntülemek mümkün olur. Sonuçlarının yorumlanması zaman zaman güç olabileceği için, bu tür tetkiklerin uzmanlaşmış kliniklerde yapılması en uygun olanıdır.

Bazı durumlarda, idrar kesesinin ve vajina girişinin (sitoskop adı verilen) özel bir „teleskop“ yardımıyla muayene edilmesi gerekebilir. Çok nadir durumlarda, gonadların (yani testislerin ve yumurtalıkların) labroskop adı verilen bir alet yardımıyla muayene edilmesi ve bu organlardan doku örnekleri alınması da gerekebilir.

Çocuğunuza uygulanan tüm muayene ve müdahalelerin size açıklanmasını ve gerekirse bu konudaki sorularınızın yanıtlanmasını ısrarla talep edin.



## Yeni başlayanlar için cinsel gelişim terimleri sözlüğü

**Biyolojik cinsiyet:** Genel anlamıyla dış üreme organları (vajina, penis, vajina dudakları, testis torbası), hormonlar, gonadlar (yumurtalıklar ve testisler) ve kromozomlar gibi biyolojik ya da bedensel cinsel göstergeler temelinde yapılan cinsiyet tarifidir.

**Gender:** İngilizce kaynaklı bu terim, bir çocuğun ya da yetişkinin kendi cinsiyetini bir bütün olarak nasıl algıladığını temel alır. Yani bir insanın kendisini ait hissettiği cinsiyeti (cinsel kimlik), neleri çekici neleri ise itici bulduğunu, kendisini topluma nasıl gösterdiğini ve toplum tarafından nasıl algılandığını içerir (sosyal cinsiyet veya cinsiyet rolü).

**Yetiştirme cinsiyeti:** Bir çocuğun yaşı ne kadar küçükse, onun kendisini nasıl algıladığı (cinsel kimlik) ve kendisini nasıl göstermek istediği (cinsiyet rolü) hakkında, dolayısıyla neleri çekici, neleri ise itici bulunduğu hakkında saptamalarda bulunmak o derece güçtür. Buna rağmen çoğunlukla, belirli bir cinsiyetin kalıpları içerisinde, çoğunlukla da erkek çocuk ya da kız çocuk olarak yaşar. Buna „yetiştirme cinsiyeti“ adı verilir.

**Cinsel yönelim:** Bir insanın, hangi cinsi çekici bulunduğunu ifade etmek için kullanılır. Kişinin cinsel yönelimi, büyük oranda bülüğ çağında gelişip ortaya çıkar.

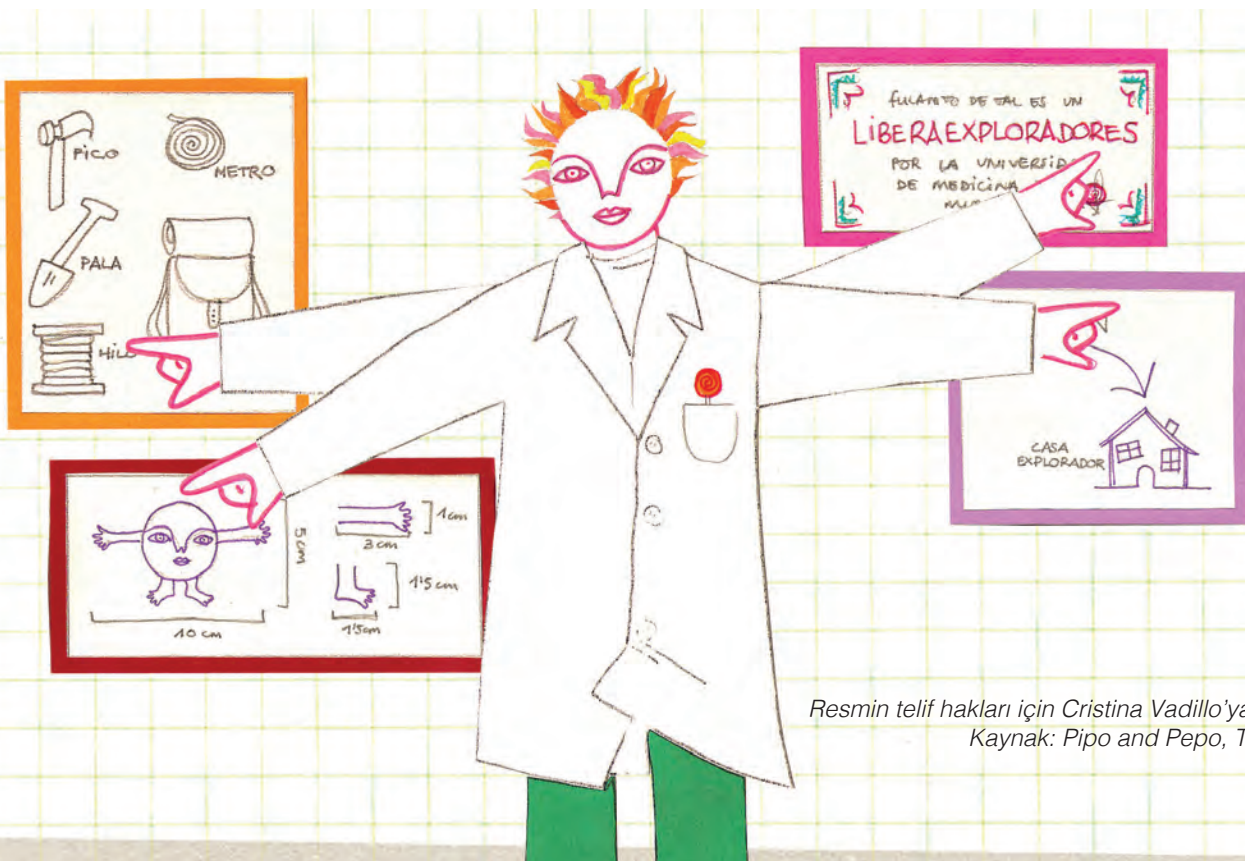
**Hormonlar:** Vücuttaki belirli hücrelere nasıl davranmaları gerektiği konusunda mesaj taşıyan kimyasal maddelerdir. Hormonların, örneğin ne zaman açlık duyduğumuz, ne zaman kendimizi tok hissettiğimiz, ne zaman ve ne kadar susuzluk hissettiğimiz, kemiklerimizin ne kadar güçlü olduğu, boyumuzun kısa ya da uzun oluşu gibi çok çeşitli etkileri vardır.

**Cinsel hormonlar:** Östrojen ve testosteron gibi, bedenimizde üretilen ve iç ve dış cinsel belirtilerin gelişimini etkileyen kimyasal maddelerdir.

**Östrojenler:** Tipik dişil gelişmeyi destekleyen hormonların hepsine birden verilen addır. Farklı miktarlarda olmak kaydıyla hem erkek, hem de kız çocuklarında bulunurlar.

**Androjenler:** Tipik eril gelişmeyi destekleyen hormonların hepsine birden verilen addır. Örneğin, testosteron bir androjendir. Farklı miktarlarda olmak kaydıyla hem erkek, hem de kız çocuklarında bulunurlar.

**Endokrin / endokrinoloji / endokrinolog:** Endokrin „hormonlarla ilgili“ anlamına gelir, araştırma konusu hormonlar olan bilim dalına endokrinoloji, hormonlar ve bunların vücudumuz üzerindeki etkileri konusunda uzmanlaşmış hekimlere de endokrinolog adı verilir.



Resmin telif hakları için Cristina Vadillo'ya teşekkürlerimizle  
Kaynak: Pipo and Pepo, Two Tiny Explorers

# Yeni başlayanlar için cinsel gelişim terimleri sözlüğü

**Kromozomlar:** İnsanlarda, üzerinde kalıtım bilgilerinin depolandığı kromozomlardan genelde 46 adet bulunur. Bunlardan iki tanesi cinsiyeti belirleyicidir. Cinsiyet kromozomlarının düzenine (örneğin 46,XY ya da 46,XX gibi) karyotip adı verilir.

Normal şartlar altında annemizden bir X kromozomu, babamızdan ise bir X kromozomu ya da bir Y kromozomu alırız. Y kromozomu, tipik eril gelişim için önemli kalıtım bilgileri içerir.

Cinsiyet kromozomları, çok farklı kombinasyonlar oluşturabilirler.

**Genler / genetik testler:** Kromozomlar, üzerinde kalıtsal kodları (DNA) taşıyan ve „gen“ adı verilen çok sayıda parçacıktan oluşur. Bunlar, örneğin göz rengimiz gibi birçok özelliğimizi belirler. Genler, aynı zamanda gelişmemizi de etkileyebilir ve belirli genlerdeki değişiklikler cinsel gelişim kusurlarına yol açabilir.



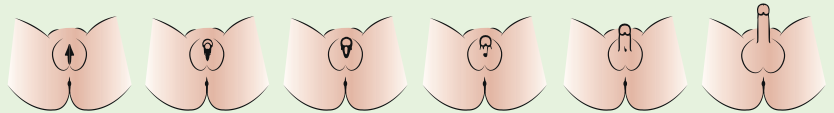
**Üreme organları:** İç ve dış üreme organları olarak ikiye ayrılırlar. Vulva, dişilerde bulunan dış üreme organlarının tamamına verilen addır. Vücudun dışında, vajına girişinin hemen üzerinde bulunan ve dışarıdan görünmeyen yan kolları vajinanın içerisine kadar uzanan, küçük ve son derece duyarlı bir dişil organ olan klitoris ile vulva ve vajına girişinin çevresindeki deri kıvrımlarından oluşan ve labia adı verilen vajına dudakları, vulvanın parçaları arasındadır. Penis ve skrotum (içinde testislerin yer aldığı torba şeklindeki deri) ise eril dış üreme organlarıdır.

Bütün üreme organları, aynı temel yapısal kökenden yola çıkarak gelişir.

Üreme organları, androjenlerden hangi ölçüde etkilendiklerine bağlı olarak, sağdaki resimde görüldüğü gibi farklı şekillerde gelişebilir.

**Gonadlar:** Testis ve yumurtalıklara genel olarak verilen addır. Vücudun gonadlarda ürettiği hormonlar, cinsel gelişimin izleyeceği yolu büyük ölçüde belirlerler. Cinsel gelişim kusurlarında ise, gonadların eksik geliştiği ve daha seyrek olarak da testis ve yumurtalık dokularının bir arada bulunduğu gözlenir.

**Yumurtalıklar (overler):** Normal şartlarda yumurta hücrelerinin ve büyük ağırlıkla dişil hormonların (östrojenlerin) üretildiği bir organdır.



**Testisler:** Normal şartlarda spermilerin ve büyük ağırlıkla eril hormonların (androjenlerin) üretildiği bir organdır.

**İdrar kanalı:** Başlangıcı idrar kesesinde bulunan ve sıvıların (idrarin) bedeninin dışına atılmasına yarayan kanal. Normal şartlarda bu kanalın çıkışı, erkek çocuklarında penisin ucunda, kız çocuklarında ise klitoris ile vajına arasında yer alır.

**Döl yatağı ya da rahim:** Bilimsel adı uterus olan, alt karın boşluğunda yer alan ve içinde doğmamış bebeğin geliştiği organdır. Dış üreme organlarında olduğu gibi, döl yatağının gelişmesi de hormonlar aracılığıyla yönlendirilir.

**Ürolog/üroloji:** Böbrekler, idrar kesesi ve üreme organları konusunda uzmanlaşmış hekim ve bu konulardaki tıp uzmanlığı alanı.

**Hipospadias:** Oldukça sık (ortalama olarak her 300 erkek çocuğundan birinde) gözlenen ve erkek çocuklarında penisin ucunda olması gereken idrar kanalı çıkışının, penisin orta veya daha da aşağı kısmında bulunması şeklindeki gelişim bozukluğuna verilen addır.

**DSD:** Bilim insanları tarafından cinsel gelişim kusurlarını tarif etmek için sıklıkla kullanılan bir kısaltmadır. İngilizce „disorders of sex development“ kelimelerinin baş harflerinden oluşur ve cinsel gelişimin alışılmadık dışında bir seyir izlediği şeklindeki tıbbi tanıların tamamına verilen addır.

**İnterseksüellik:** „Cinsiyetler arası“ anlamına gelen ve bazılarında cinsel gelişim kusurlarını tarif etmek için kullanılan bir terimdir. Bir kişinin bedensel cinsiyetinin hem eril hem de dişil paylara sahip olduğunu ifade eder. Bu terimi mi, yoksa başka tanımlamaları mı tercih edeceğinize siz karar verebilirsiniz.

# İlk gün ve haftalarda bebeğiniz hakkında ...

## ... dostlarınız ve akrabalarınızla konuşurken

Doğumdan sonra dost ve akrabaların ilk sorusu, „bebeğiniz erkek mi, kız mı“ şeklinde olur çoğunlukla. Kesin bir yanıtınız yoksa, şimdiki cinsel gelişim kusuru diye bir şey duymamışsanız ve doğumun yorgunluğunu henüz üzerinizden atamamışsanız, insani oldukça bocalatan bir sorudur bu.

Bu soru karşısında her ebeveyn farklı bir yaklaşım gösterebilir. Nasıl yanıt verdiğiniz ve bu konuda kiminle konuşup kiminle konuşmayacağınız tamamen size kalmıştır. Bu konuda şöyle davranmak doğrudur, böyle davranmak yanlıştır diye bir şey söylenemez. Bu konuda karar vermekte acele etmeyin, kendize zaman ayırın.

Bazı ebeveynler örneğin şöyle diyebilir: „Cinsel organlarının görünümünü etkileyen bir hormon bozukluğuyla dünyaya geldiği için, bebeğimizin kız mı erkek mi olduğunu bilemiyoruz henüz. Hekimler de bazı testler uygulayıp, çocuğumuzun sağlıklı olup olmadığını, kendisini iyi hissedip hissetmediğini anlamaya çalışıyorlar. Daha fazla bilgi edindiğimizde, bunları sizinle paylaşacağız.“

Başka bazı ebeveynler ise, akrabalarını fazla detaya girmeden, daha genel olarak bilgilendirme yolunu tercih edip örneğin „Hekimler halen çocuğumuzun (alt karın bölgesinin) gelişimiyle ilgili bazı sorulara yanıt arıyorlar. Bunu tam olarak açıklayabilmek oldukça karmaşık, ama merak etmeyin, yakında yine arayacağız sizi“ şeklinde konuşabilirler. Bir ihtimal, size daha fazla ve ısrarcı sorular yöneltilmesinden çekinebilirsiniz. Böyle durumlarda kararlı davranın ve „Henüz tam olarak açıklayacak durumda değilim“ ya da „Başka şeylerden bahsedelim mi biraz da?“ gibi ifadelerle konuyu kapatın. Kendisine ayrıntıları anlatmak istemediğiniz birisi, daha sonra „Ne gibi bir sorun çıktı? Çok endişelendik“ şeklinde ifadeler kullanırsa, „Sadece her şeyin yolunda gittiğinden emin olmak istedik, o kadar“ diye yanıt verebilirsiniz.

Bazı ebeveynler, bir dostlarından ya da akrabalarından bir süre için kendilerinin yerine telefonu açmalarını isteyebilir. Daha başkaları ise, herkesin uyacağı örneğin „Annenin de, bebeğin de sağlığı yerinde. Birkaç muayene yapılması gerekiyor sadece, yeni bir gelişme olduğunda sizi haberdar edeceğiz.“ gibi basit bir açıklama şeklini tercih edebilir. Öylesini uygun görürseniz, telefonu fişten çekmek de baş vurabileceğiniz bir yöntem olabilir.

Kimi ebeveynler, akrabalarına ve dostlarına bilgi vermeden önce hekimlerin tanısını beklemeyi yeğler. Konu hakkında konuşmak istemezseniz „Şahane bir bebeğimiz oldu. Doğum biraz güç geçti ve kendimize gelmek için biraz zamana ihtiyacımız var. Bir süre sesimiz sedamız çıkmazsa kusura bakmayın lütfen“ demekle yetinebilirsiniz. Zaman zaman biraz yalnız kalmak istediğiniz için, kimseye hesap vermek zorunda hissetmeyin kendinizi.

## ... size ve bebeğinize klinikte ve evinizde destek olan insanlarla konuşurken

Cinsel gelişim kusuru tanılarının çoğunun temelinde, nadir olarak gözlenen hormon bozuklukları ya da genlerin değişime uğraması yatar. Doğum sonrası sizin ve bebeğinizin gözetim ve bakımına katkıda bulunan bazı kişiler, hayatlarında ilk kez böyle bir durumla karşı karşıya kalıyor olabilir.

Bir olasılıkla, bu insanların da kafası karışmış olabilir ve bu nedenle bebeğiniz hakkında konuşmaktan çekinebilirler. Ya da, bebeğiniz/çocuğunuz diyeceklerine oğlunuz/kızınız ifadesini kullanabilirler. Buna rağmen, bu insanların sizi ve ailenizi desteklemek için ellerinden geleni yaptıklarını aklınızdan çıkartmamaya çalışın.

Bazı bakıcılar ve sağlık görevlileri, daha önce benzeri durumdaki ailelerle karşılaşmış deneyim edinmiş olabilirler ve bu deneyimleri sizinle paylaşmak isteyebilirler. Öte yandan, bir bebeğin cinsel organlarının alışılmış dışında olması, çok farklı nedenlerden kaynaklanabilir. Bu nedenle, önceki deneyimlerin paylaşılması her zaman faydalı olmayabilir, hatta zaman zaman zihin karışıklığına yol açabilir. Aynı şekilde (çocuğunuzun cinsel gelişim farklılığı hakkında elde edilen ilk bulguları henüz tanımadan) internet üzerinden ek bilgi edinmeye çalışmak da zihninizi bulandırıp yanlış anlamalara neden olabilir.

Birbiriyle çelişen bilgilere ulaşmanız halinde, sizin -ve tabii bebeğinizin durumunun- çok nadir rastlanan bir durum olduğunu ve başka aileler için geçerli bilgilerin sizin için geçerli olmayabileceğini aklınızdan çıkartmayın.



## İlk günlerde bebeğimize nasıl seslenmeliyiz?

Hekimler bebeğinizin hangi cinsiyetle büyütülmesi (yetiştirme cinsiyeti) konusunda bir tavsiyede bulunacak duruma gelene dek, ona „Tatlım“, „Sevgilim“, „Ufaklık“ gibi takma adlarla seslenebilirsiniz. Çoğu kez ise ebeveynler, en uygun ismi henüz bulamadıklarını ve hangi ismin bebeklerine en çok yakışacağını bulana dek beklemek istediklerini söylemekle yetinir.

Dini inancınız doğrultusunda doğumdan sonra en geç birkaç gün içerisinde bebeğimize bir isim koymanız şart ise ve henüz nasıl bir isim koyacağınıza emin değilseniz, güvendiğiniz bir din adamına danışıp en uygun nasıl davranmanız gerektiği konusunda bilgi alın.

## Diğer çocuklarımızla nasıl konuşalım?

### Başka çocuklarınız varsa, „Kız kardeşimiz mi oldu, erkek kardeşimiz mi?“ sorusu gelmekte gecikmeyecektir.

Diğer çocuklarınızın yaşlarına bağlı olarak durumu onların anlayabileceği şekilde anlatmak ya da kafalarını karıştırmaktan başka işe yaramayacak ayrıntılara girmeden onları sakinleştirmek yollarından birini seçebilirsiniz. Onlar da, yeni doğan kardeşlerinin bir dizi tıbbi testten geçmek zorunda kaldığını farkedip endişeye kapılmış olabilirler. Çocukların bazı şeyleri yetişkinlerden çok daha rahatça kabullenebildiklerini aklınızdan çıkartmayın. Çocuklarınızla konuşurken olabildiğince basit ifadeler kullanın ve gerçeklerin dışına çıkmayın.

Çocuklarınıza anlatacağınızın çekirdeğinde hep gerçeklerin olmasına dikkat edin ki, daha sonraki konuşmalarınızı bu temelin üzerine inşa edebilsin. Örneğin çocuklarınıza „Bebek henüz çok küçük, hekimler de henüz erkek mi kız mı olduğunu söyleyemiyor“ ya da „Önce hekimlerin esaslı bir kontrolden geçirmesi gerekiyor bebeği. Bu yüzden ona bir ad koymadan önce birkaç gün daha beklemek zorundayız. O aşamaya geldiğimizde, bebeğe en uygun ismi ararken bize yardım edebilir, sen de bir isim önerebilirsin!“ diyebilirsiniz.



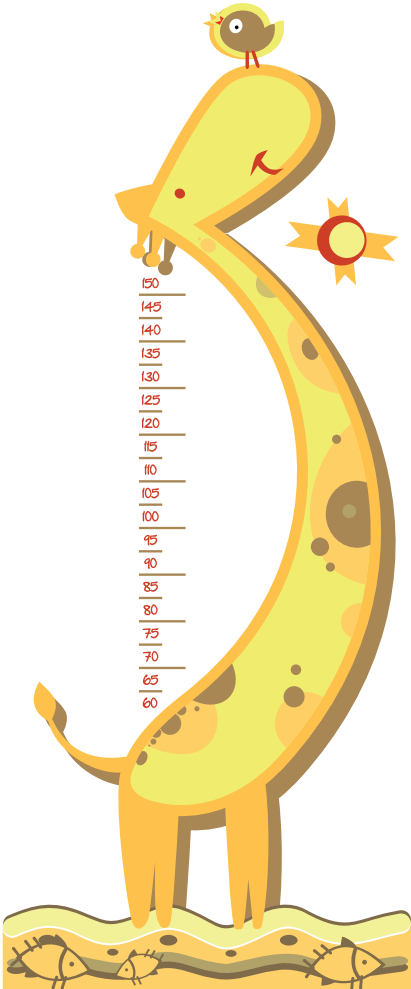
## „Ama herkese haber vermiş olduk bir kez“

Bazı durumlarda, örneğin bebeğin üreme organlarının bir erkek ya da kız çocuğu için oldukça tipik bir görünüme sahip olduğu hallerde, hekimler ya da ebeler doğum sırasında size bir „oğlunuz“ ya da bir „kızınız“ olduğunu söylemiş, bir süre sonra ise -akrabalarınızı ve dostlarınızı bilgilendirmenizin ardından- cinsel gelişim farklılığını farkederek bebeğinizin cinsiyetinin belirsiz olduğunu açıklamış olabilir. Hatta hekimler bazı durumlarda gerekli araştırmaların tamamlanmasının ardından, çocuğunuzu ilk başta size söylenen cinsiyetten başka bir cinsiyetle yetiştirmenizin uygun olacağı yönünde öneride bulunabilirler.

İlk aşamada hekimlerin koyduğu tanı ve bu tanıya yol açan nedenler hakkında daha fazla bilgi edinmek ve bu konu hakkında konuşabilmeyi öğrenmek, bu durumla başa çıkmakta size yardımcı olabilir. Eşiniz ya da hayat arkadaşınız ve hekimlerle, bu durumu başkalarıyla en iyi nasıl paylaşabileceğiniz konusunda alıştırmalar yapabilirsiniz. Bu bağlamda psikologlar ve uzman bakıcılar da çok yardımcı olabilirler size. Yardım istemekten çekinmeyin, kim olsa böyle alışılmadık bir durum karşısında yardıma ihtiyaç duyacaktır! Bu ön hazırlıkları yerine getirdikten sonra, hekimlerin hangi nedenlerle bebeğinizin ilk anda söylenen cinsiyetten farklı bir cinsiyetle yetişmesinin onun yararına olacağını düşündüklerini akrabalarınıza ve dostlarınıza (telefonla veya elektronik posta ile) daha iyi anlatabileceksiniz.

Bu durumu kabullenip, en doğrusunun bu olduğuna içtenlikle inandığınızda ve kendinizi rahat hissettiğinizde, bunun akraba ve dostlarınız için de aynı şekilde geçerli olacağını aklınızdan çıkartmayın.

Başka bir yöntem de, akraba ve dostlarınıza „ortada bir yanlışlık olduğunu, bebeğiniz doğduğunda üreme organlarının çok küçük / üzerleri örtülü / şişik durumda bulunduğunu, hekimlerin bu yüzden yanlış olduklarını“ söylemeniz olabilir.





Bir ihtimal, hamilelik sırasında uygulanan sağlık programı kapsamındaki sonografi tetkikleri veya başka tetkikler sonucunda bir oğlunuz ya da kızınız olacağına inanmış ve bunu doğumdan önce akraba ve dostlarınızla paylaşmış bulunuyorsunuz. Oysa doğum esnasında, bebeğinizin cinsiyetinin hiç de o kadar kesin olmadığı ortaya çıkabilir. Böyle bir durumda, tarafınıza ayrıntılı bilgilerin henüz ulaşmadığı bekleme sürecinde, bebeğin cinsiyeti konusunda önceki paylaşımınızı doğrulamanız ya da bu konuyu tekrar gündeme getirmeniz şart değildir. Yukarıda anlatıldığı gibi, düşüncelerinizi kendinizin ve bebeğinizin sağlığı ve süt verme gibi konulara yoğunlaştırın. Bebeğin cinsiyetine ilişkin soruları önlemeye çalışın, ya da bu tür soruları duymazdan gelin.



## Gelecek haftalar neler getirecek?

Yeni doğan her bebek, sevince yol açar. Ama bebeğin sağlığı konusunda kaygılar varsa bu, zaman zaman buruk bir sevince dönüşebilir.

### Özel yaşamın korunması, bir şeyleri gizli kapaklı tutmak anlamına gelmez!

Çocuklarında cinsel gelişim kusuru görülen birçok ebeveyni en zorlayan husus, çocuklarının özel yaşamını, kendisi hakkında başkalarının ne bilmesini istediğine kendisi karar verecek olgunluğa erişene dek koruyabilmektir. Bu nedenle bazı ebeveynler, kendilerini yalnız kalmış ve toplumdan soyutlanmış gibi hissedebilirler.

Kaygılarınız olduğunu bilen dostlarınız varsa, çocuğunuzun sağlığı konusunda başkalarıyla konuşabilme deneyimini bu dostlarınızla konuşarak elde edebilir, böylece hem vakit hem de güven kazanmış olursunuz. Hekim ve bakıcılardan oluşan uzman ekibe başvurarak, sizinle benzer konumda bulunan ebeveynler ile toplantılar düzenleyip düzenlemediklerini, ya da sizi benzer konumdaki aileler ile bir araya getirip getiremeyeceklerini sorun. Çevrenizde bulunan aile grupları (örneğin „öz yardım grupları“) ya da internette yer alan ilgili forumlar hakkında bilgi edinin.

### Kötü soru diye bir şey yoktur, her soru iyi bir sorudur.

Bir cinsel gelişim kusurunun beraberinde getirdiği karmaşık bağlantıları anlayabilmek, bir çok ebeveyn için derhal ve tek adımda mümkün olmaz. Ebeveynler bu yüzden zaman zaman, „aptalca sorular“ sormaktan çekinirler. Unutmayın ki „aptalca soru“ diye bir şey yoktur. Uzman ekibinizden, bazı sorularınıza tekrar tekrar yanıt vermesini istemekten çekinmeyin. Gerekirse, size verilen bilgileri zihninizde daha rahat tutabilmek için çizimler yapabilir ve notlar alabilirsiniz. Tam olarak anlamadığınız hususlar olursa, uzman ekibinizden bu konuyu bir kez daha açıklamalarını isteyin.

Uzman ekibiniz ile tanışmanızın ardından, ekip elemanlarından bir tanesini kendinize iletişim partneri olarak seçin. Acil sorularınız olduğunda kendisine derhal ulaşabilmek için (telefon numarası, mail adresi gibi) iletişim bilgilerini öğrenin ve her an bulabileceğiniz bir yere not edin.

Bebeğinizle birlikte evinize çıktıktan sonra, aklınıza gelen soruları unutmamak için bir not defteri tutun.



## İlk gün ve haftalardaki süreç

Uzman ekibin yapacakları	Sizin yapabileceğiniz
1. adım Uzman ekip, doğrudan bebeğinizin sağlığını ilgilendiren tıbbi desteği verir ve sizin doğumun yorgunluğunu üzerinizden atmanızı sağlamaya çalışır.	<p>Doğumun yorgunluğunu üzerinizden atmaya ve uyku açığınızı kapatmaya çalışın!</p> <p>Çocuğunuzun emzirilmesi veya beslenmesi konusuna yoğunlaşın. Doğumdan hemen sonra kaygılı olmak ya da neyin nasıl yapılması gerektiği konusunda bocalamak son derece doğaldır. Çocuğunuzun beslenmesi gibi pratik bir işleme yoğunlaşarak bebeğinizi ön plana çıkartın ve mümkün olduğunca fazla vakit geçirin onunla.</p> <p>Her yeni doğan bebekte olduğu gibi, siz de çocuğunuzu bir an bile olsun yakınınzdan ayrılmasını istemezsiniz. Ebeveyni ile çocuğun arasında oluşan bu bağ, kendine güveni tam ve mutlu çocuklar yetiştirmenin ilk adımıdır. Ama bu sürecin oluşması, sadece doğum ya da doğumdan sonraki ilk birkaç hafta ile sınırlı değildir. Bu bağa yoğunlaşma fırsatını hemen bulamazsanız, endişelenmenize gerek yoktur.</p> <p>Her yaş grubundaki çocuğun bu bağa ihtiyacı vardır. Bebeğinizi göğsünüze bastırın, onunla oynayın, onu dinleyin ve ona vakit ayırın. Böylece ona, onu gerçekten çok sevdiğinizi ve bunun hep böyle kalacağını hissettirin.</p>
2. adım Uzman ekip, çocuğunuzdaki cinsel gelişim kusurunun nedenlerini araştırır, bu araştırmanın sonuçları hakkında size bilgi verir ve onu kız çocuğu mu, yoksa erkek çocuğu mu olarak yetiştirmenizin uygun olacağı konusunda tavsiyede bulunur.	<p>SMS, WhatsApp, e-mail ve Facebook gibi iletişim araçlarının yaygın olarak kullanıldığı günümüzde, herkes bir an evvel bebeğinizin kız mı erkek mi olduğunu öğrenmek isteyecektir. Bu nedenle bebeğinizin cinsiyeti konusunda diğer insanlara bilgi vermeye mecbur hissedebilirsiniz kendinizi.</p> <p>Sizden ilk anda haber alamayan insanlar, bunu çok yorgun düştüğünüze ya da kendilerine haber vermeyi unutmuş olduğunuza yoracaklardır.</p> <p>Bu aşamada en emin yol, Facebook'a hiçbir ileti postalamamaktır.</p> <p>Bazı ebeveynler bebeklerinin cinsel gelişimi konusunda akrabaları ve dostları ile açık olarak konuşurlar, başka ebeveynler ise susmayı yeğlerler. „Bu yöntemlerden biri doğrudur, diğeri yanlışır“ şeklinde bir saptamada bulunmak mümkün değildir.</p>
3. adım Uzman ekip, çocuğunuzun genel sağlık durumunun iyi olması ve kendisini iyi hissetmesi için neler yapabileceğiniz konusunda size yardımcı olur ve ailenizi uzun süreli olarak destekler.	<p>Bebeğinizle birlikte olmanın keyfini çıkartın ve diğer genç aileler ne yapıyorsa siz de aynısını yapın.</p> <p>Kendinize vakit ayırın, doğumun ve teşhis sürecindeki gerilimin beraberinde getirdiği yorgunluklardan kurtulmaya çalışın.</p> <p>Çocuğunuzun cinsel gelişimi ve (eğer konulabiliyorsa ya da konulabiliyorsa) konulan tanı hakkında kapsamlı bilgi edinebilmek için kendinize vakit ayırın. Hekimlerden ya da psikologdan, çocuğunuza konulan tanıyı ve bunun çocuğunuz açısından ne anlama geldiğini gerekirse tekrar tekrar anlatıp açıklamalarını isteyin, bunu yaparken tereddüt etmeyin. Her sorunun iyi bir soru olduğunu, aslında kötü soru diye bir şeyin olmadığını aklınızdan çıkartmayın!</p> <p>Sizinle benzer şeyleri yaşayan başka aileler ile bir araya gelip fikir alış verişini yapmak isterseniz, hekimlerinize "aile buluşma günleri" düzenlemelerini ya da sizi başka aile ve (örneğin "öz yardım" grupları ya da internet forumları gibi) gruplara yönlendirmelerini isteyebilirsiniz. Özel cinsel gelişim biçimleri konusunda uzman psikologlar, çocuğunuza konulan tanıyı daha iyi anlamanıza, bu konuda çevrenizdeki insanlarla iletişim kurmanıza ve çocuğunuzu onun özel cinsel gelişimi hakkında ne zaman ve nasıl aydınlatacağını şimdiden planlamanıza yardımcı olabilirler.</p>

## Uzun vadede neler bekliyor ....

### ... Önümüzdeki birkaç ay içerisinde neler olacak? Ya ondan sonra?

İlk günler ve haftalardan sonraki gelişmeler, büyük ölçüde bebeğinizin kişisel özelliklerine bağlı olacaktır.

Bebeğinizle birlikte evinize dönmenizin ardından, zamanla „çocuğumuza en iyi şekilde nasıl destek olabiliriz“, „onu özel durumu hakkında ne zaman ve nasıl aydınlatmalıyız“, „gelecekte, kendisiyle ilgili sağlık konularındaki kararlara çocuğumuzun katkısını ne zaman ve nasıl sağlayabiliriz“ gibi bir dizi soru çıkacaktır ortaya.

En geç yaklaşık bir sene sonra, uzman ekibin bir ya da birkaç üyesi ile bir araya gelerek kapsamlı bir tedavi sonrası bakım görüşmesi yapmanız ve bu sorularınıza yanıt aramanız yararlı olacaktır. Bu görüşme sırasında, doğumun hemen ardından yaşadıklarınız hakkında konuşabilir, çocuğunuza konulan tanı ve bunun sonuçları konusunda tartışabilir ve çocuğunuz için uzun vadede gerekli tıbbi bakımı planlayabilirsiniz.

Cinsel gelişim kusurlu çocuklar da diğer çocuklar gibi serpilip büyür, mutlu ve sorunsuz bireyler olma yolunda mesafe katederler. Bunun için, bütün çocuklarda olduğu gibi sadece ebeveyninin sevgi ve desteğine değil, çabalarının odak noktasında onun uzun vadedeki sağlık ve mutluluğu olan uzman ekibin özenli ve duyarlı bakımına da ihtiyaçları vardır.

## Başka ebeveynlerden, çocuklarının doğumundan sonraki ilk gün ve haftalarda neleri bilmek istediklerini hatırlamaya çalışıp bunları bize bildirmelerini rica ettik ...

Her şey bir şekilde yoluna giriyor. Cinsel gelişim kusurları hep vardı, bundan sonra da olacak. Biz ebeveynler ve çocuklar için çeşitli bilgilendirme ve destek olanakları mevcut. Karar verirken aceleci olmayın. Cinsel gelişim kusuru bağlamında verilen gereken kararların çok az bölümü, ertelenmesi mümkün olmayan kararlardır. Çocuğunuzla ilişkinizi oluşturup geliştirmek, onu iyice tanımak için kendinize zaman tanıyın. Diğer herşeyle daha sonra da ilgilenebilirsiniz. Kendisine güven duyduğunuz ve oturup dertleşebileceğiniz birini bulmaya çalışın. Gerçi internette kapsamlı bilgi bulunabiliyor, ama bir insanla yüzyüze sohbet edebilmek çok daha yararlı olabilir.

Çocuğumuzla aramızda sıkı bir bağ kurabilmek kolay olmadı başlangıçta. Ama başka çocuklarımız da var ve zamanla başka ailelerle de bu konuda sohbet edebildik. Bunlardan çıkarttığım sonuç, cinsel gelişim kusuru olmayan çocuklar için de aynı zorlukların sıklıkla söz konusu olabileceği... Kendi çocuğuyla bağ kurmakta bu güçlükler, doğum sonrası hormon dalgalanmalarına, bebeğin beklenenden farklı olması karşısında düşülen şaşkınlığa, ilk anda duyulan kaygılara ve doğumun beraberinde getirdiği aşırı yorgunluğa bağlı olabilir. Keşke o zamanlar bilseydim, insanın kendisini doğumun hemen ardından böyle hissetmesinin son derece doğal olduğunu.

Yalnız değilsiniz. Kendinizi hazır hissettiğinizde, farklı gruplar ya da internet forumları üzerinden ilişki kurabileceğiniz bir sürü aile var sizinle aynı şeyleri yaşayan. Samimi olarak söylemem gerekirse, başından aynı şeyler geçen aileler ile bu konularda, özellikle (belki sizin için de geçerli olan) korkular ve şimdiye dek ebeveyn olarak ulaştığınız başarılar hakkında konuşmak gerçekten de çok iyi geliyor insana.

İnsana, bütün bilgilerin sanki çelik kapılar ardında kilitliymişçesine uzak geldiği o ilk gün ve haftalar en kötüsüydü. Daha sonra olup biteni daha iyi kavrayabiliyor, her şeyin ilk anda sandığınızdan daha basit olduğunu görüyorsunuz. Bu arada biz, bir çocuk daha yapmaya karar verdik. Tekrar aynı durumu yaşasam hekimlere „Hop, durun bakalım. Söylediklerinizden hiçbir şey anlamadım. Şimdi başa dönün ve her şeyi bir daha, ama bu kez tane tane anlatın bana“ derdim.

Şu anda başka hiçbir şey yapmanıza gerek yok, şahane bir bebeğe sahip olmanın hazzını yaşayın sadece doya doya.

Bebeklerimiz, küçük çocuklarımız, okul öncesi çocuklarımız, ilköğretim çağındaki çocuklarımız, ergen çocuklarımız ... hiç farklı değiller başka çocuklardan: her çocuğun yaptığı gibi, kendileri ile çok ilgilenmemizi bekliyorlar!

Genelde olduğundan farklı görünümlü cinsel organlara sahip bir çocuğu büyütmenin nasıl bir şey olabileceğini hayal bile edemiyordum. İtiraf etmem gerekirse, başkalarının bu konuda neler düşüneceği kaygısıydı, kendime güvenimi sarsan. Sonunda çocuğumun gittiği yuvanın yöneticileriyle açık açık konuştum ve kendilerine şunu söyledim: „Benim çocuğum dünyaya böyle geldi, tıbbi açıdan tüm tetkikleri yapıldı, sağlıklı da tamamen yerinde. Var mı başka sorusu olan?“

Cinsel gelişimi „tipik“ seyir izleyen bir oğlum daha var. Mayosunu giyip çıkartırken ya da değiştirirken mutlaka havlusuna sarınmak istiyor. Bir defasında sordum, niye buna gerek duyduğunu. „Pipisi ve poposu herkesin özeldir, başkasını ilgilendirmez“ diye cevap verdi.

Uzun bir zaman, belki de gereğinden uzun bir zaman, kızımın her davranışına bir anlam yükleyip analiz etmeye çalıştım: Gerçekten doğru kararı mı vermiştik? (Bu gün bebekleriyle oynuyor: Doğru karar!!! Öyle güzel ki: Doğru karar!!! Fazla erkeksi bulunduğu için siyah ayakkabı giymek istemiyor: Doğru karar!!!). Yoksa kararımız yanlış mıydı? (Bu gün bebekleriyle oynamıyor: Yanlış karar!!! Bu gün oyuncak treniyle oynuyor: Yanlış karar!!!). Sonra bir gün, biyolojik cinsiyet ile sosyal cinsiyet yani „gender“ arasındaki farkı öğrendim. Çocuğumun cinsiyet göstergelerinin, başka çocuklarımızdan farklı olduğunu kabullendim. O zaman da böyleydi, şimdi de böyle bu. Erkek ya da kız çocuğu olarak yetişeceği konusundaki kararımız değiştirmedim bunu. Ama kızımızın „gerçekten kim olduğu“ da, bu farklı cinsiyet göstergeleri ile belirlenmedi.

Akıllı, özgüven sahibi bir kızım var. Geçen ilkbaharda (hoşuna gittiği için) pembe bir ceket aldı kendisine, bu kişi ise (hoşuna gittiği için) siyah bir palto. Etek giymiyor (hoşuna gitmediği için). Matematik dersinde başarılı (konuları öğrencilerin zevk alacağı şekilde işleyen iyi bir matematik öğretmeni olduğu için). İspanyolca dersinde de (belki de benden aldığı genler nedeniyle). Ve okula giderken mutlaka kirpiklerine rimel sürüyor (bütün kız arkadaşları da aynı şeyi yaptığı için, ve hoşuna gittiği için).

Önemli olan, hayatın önümüze koyduğu şartlar çerçevesinde yaşamımızı nasıl biçimlendireceğimize karar vermek. İlk haftalarda öğrendiğim en önemli şey buydu. Bu gözlemimi, kızıma da aktarmayı umuyorum.

# Baş vurabileceğiniz bazı kaynaklar

Intersexuelle Menschen e.V. derneği, tipik erkek ya da tipik dişi bir cinsel gelişim göstermeyen çocukların, gençlerin ve genç yetişkinlerin ailelerini bir araya getiren ve bilgilendiren bir kuruluştur. – <http://www.intersexuelle-menschen.net>

Dsdfamilies.org, tipik erkek ya da tipik dişi bir cinsel gelişim göstermeyen çocukların, gençlerin ve genç yetişkinlerin ailelerini bir araya getiren ve bilgilendiren İngilizce bir internet platformudur. – [www.dsdfamilies.org](http://www.dsdfamilies.org)

Çocuğunuzda adrenogentital sendrom (AGS) tesbit edildiyseniz, ailelerin bir öz yardım girişimi olarak hayata geçirdikleri „AGS Eltern- und Patienteninitiative e.V. “ adlı derneğin <https://www.ags-initiative.de> adresindeki web sayfasında konuyla ilgili kapsamlı bilgilere ulaşabilirsiniz. Dilerseniz ailelerin fikir alış verişi için kurulmuş bir internet platformuna da aynı sayfa üzerinden üye olabilirsiniz.

Çocuğunuzda hipospadias tesbit edildiyseniz, <https://www.hypospadias.co.uk> adresinden ulaşabileceğiniz İngilizce internet forumuna üye olabilir ve hipospadias konusunda kapsamlı bilgi edinebilirsiniz.

## Notlarınız için

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....



The translations were funded by the European Union Seventh Framework Programme (FP7/2007-2013) under grant agreement N° 305373, dsd-LIFE, [www.dsd-life.eu](http://www.dsd-life.eu)



Supported by



Bu bilgilendirme broşürü, Jeans for Genes'in desteğiyle hazırlanmıştır.

This brochure is endorsed by:



CAH), John (Hypospadias-Forum) ve Margaret (AISSG UK).

Broşürdeki bilgiler, size ilk günlerde bir destek olabilmek için bir araya getirilmiştir. Her aile kendisine benzer, aynı şekilde her çocuk da kendisine has özellikler taşır. Hekimleriniz ve bakıcılarınız, içerisinde bulunduğunuz özel durum hakkında sizi ayrıntılı olarak bilgilendirecektir.

Broşür, Daniel Bullinger tarafından Almanca'ya çevrildi; Charité Berlin mensupları Çocuk Endokrinolojisi Uzmanı Doçent Dr. Birgit Köhler, Psikolog Elena Bennecke ve Uzman Pedagog Katharina Gehmann tarafından güncellendi. Almanca metin Tarık Seden tarafından Türkçe'ye çevrildi, Serap Baktemur tarafından redakte edildi. Çeviri ve güncelleme, 7. Avrupa Birliği Çerçeve Programı (FP7 2007-2013 ; Proje numarası 305373 ; dsd-Life ; [www.dsd-life.eu](http://www.dsd-life.eu) ) kapsamında desteklendi.

Bu broşürün hazırlanmasında, aşağıda belirtilen ebeveynlerin, farklı uzmanlardan oluşan ekiplerin üyelerinin ve tıp uzmanlarının ve ailelerin öz yardım kuruluşlarının yardım ve önerileri temelinde Ellie (dsdfamilies.org) ve John Achermann (UCL/GOSH, Londra) tarafından hazırlanan İngilizce bir broşür esas alınmıştır: Siobhan, Charlie, Elizabeth, Laurie, Joanne, Lizzy, Arlene, Alexander, Jenn ve Angela (DSD'li çocukları olan anne ve babalar); Polly Carmichael, Julie Alderson, Caroline Sanders, Sarah Creighton, Martine Cools, Santiago Vallasciani, Nils Krone, Katy Auckland ve Sten Drop (cinsel gelişim kusurağı konusunda uzman hekimler); Sue (Living with